

โรคมือเท้าปาก

โรคระบาดที่บ้าพรี้วอกับหน้าฝน

"มือเท้าปาก" เป็นโรคติดต่อที่พบได้บ่อยในเด็กเล็กอายุต่ำกว่า 5 ปี เกิดจากเชื้อไวรัสกลุ่มเอนเทrovirus (Enterovirus) ซึ่งมีหลากหลายสายพันธุ์ แม้เคยป่วยแล้วก็สามารถป่วยซ้ำได้อีก

ติดต่ออย่างไร

สัมผัสบนน้ำมูก น้ำลาย
ของผู้ป่วย

สัมผัสบนตุ่มพอง
ตุ่มแพล ของผู้ป่วย

สัมผัสของเล่น อุปกรณ์เครื่องใช้
หรือภาชนะสิ่งของ
ที่ใช้ร่วมกับผู้ป่วย

อาการ

- ส่วนใหญ่ไม่แสดงอาการหรือมีอาการเล็กน้อย เช่น มีไข้ต่ำ ๆ อ่อนเพลีย เจ็บคอ เจ็บปาก
- เด็กเล็กสังเกตได้จากการไม่ยอมรับประทานอาหารหรือมีน้ำลายไหล ร่วมกับมีผื่น หรือตุ่มน้ำใส่พองเล็ก ๆ ขึ้นบริเวณฝ่ามือ ฝ่าเท้า ลำตัว กัน มีตุ่มแพลในช่องปาก บริเวณเพดานอ่อน กระพุ้งแก้ม ลิ้น
- หากอาการไม่ดีขึ้น** เช่น มีไข้สูง รับประทานอาหารและน้ำได้น้อยมาก ชัก ลม ชักเกร็ง หายใจหอบเหนื่อย อาเจียนมาก **ควรรีบพาผู้ป่วยไปพบแพทย์โดยเร็วที่สุด**

การป้องกันและเฝ้าระวังโรค

คำแนะนำทั่วไป

- ให้เด็กล้างมือบ่อย ๆ ด้วยน้ำและสบู่ (แอลกอฮอล์ไม่สามารถฆ่าเชื้อนี้ได้) กั้งก่อน-หลังรับประทานอาหาร หลังเข้าห้องน้ำ และหลังเล่นของเล่น
- หมั่นทำความสะอาดของใช้ ของเล่น และพื้นที่ที่เด็กใช้ร่วมกันเป็นประจำ
- หลีกเลี่ยงการใช้สิ่งของร่วมกัน เช่น แก้วน้ำ ช้อนอาหาร ผ้าเช็ดหน้า

คำแนะนำสำหรับสถานศึกษา

- คัดกรองเด็กทุกเช้าอย่างเคร่งครัด หากพบเด็กป่วยให้แยกออกจากเด็กปกติ แจ้งให้ผู้ปกครองรับกลับบ้านเพื่อพาไปพบแพทย์ และให้หยุดเรียนจนกว่าจะหายดี
- หากมีเด็กป่วย 2 รายขึ้นไป ในห้องเดียวกัน ภายใน 1 สัปดาห์ ควรปิดห้องเรียนอย่างน้อย 1 วัน เพื่อกำหนดเวลาและเฝ้าระวังคัดกรองเด็กในห้องเรียนที่มีการระบาดให้เข้มข้นต่ออีก 1 สัปดาห์
- ปฏิบัติตามคำแนะนำทั่วไป

สถานการณ์ (วันที่ 1 มกราคม–29 มิถุนายน 2567)

ผู้ป่วยสะสม
23,143 ราย

เสียชีวิต
1 ราย

กลุ่มอายุที่พบ

- เด็กแรกเกิด - 4 ปี = 16,732 ราย (72.30%)
- เด็กอายุ 5 - 9 ปี = 5,597 ราย (24.18%)
- เด็กอายุ 10 - 14 ปี = 488 ราย (2.11%)

ข้อมูล : กลุ่มพัฒนาระบบเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาโรคติดต่อ กองระบาดวิทยา ภาพประกอบ (บางส่วน) : ศ.นพ.ยง ภู่วรวรรณ เพย์แพร : 12 กรกฎาคม 2567